บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันนี้การสื่อสารข้อมูลได้กลายเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นการโทรศัพท์ การค้นคว้าข้อมูลข่าวสารผ่านอินเทอร์เน็ต การดาวน์โหลดสื่อดิจิตัล และกิจกรรมอื่นๆอีกมากมายที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการพัฒนาโครงข่ายการสื่อสารโทรคมนาคมจึงได้รับความสนใจจากนักวิจัยและผู้เชี่ยวชาญเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการพัฒนาและวิจัยโครงข่ายเข้าถึงซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆได้อย่างสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีซีดีเอ็มเอแสงร่วมกับโครงข่ายเชิงแสงแบบพาสซีฟซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาโครงข่ายเข้าถึงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเนื้อหาในบทนี้ได้เสนอแนวทางของวิทยานิพนธ์ วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ ขอบเขตของวิทยานิพนธ์ รวมไปถึงขั้นตอนการดำเนินงาน และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การสื่อสารเป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้ในการถ่ายทอดบอกความต้องการของตนเองไปยังผู้อื่นมาตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมามนุษย์ได้พยายามพัฒนาระบบสื่อสารแบบต่างๆเพื่อให้สามารถนำพาข้อมูลข่าวสารจากจุดหนึ่งไปยังจุดอื่นๆได้ ในปี ค.ศ. 1838 แซมมวล มอร์สประสบความสำเร็จในการประดิษฐ์โทรเลขโดยการแทรกข้อมูลเข้าไปในคลื่นพาห์ (carrier) ซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการสื่อสารยุคอิเล็กทรอนิกส์ [1] ตั้งแต่นั้นมาก็มีการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารไปอย่างรวดเร็ว ในปี ค.ศ. 1983 ก็เริ่มมีการใช้งานระบบอินเตอร์เน็ต และเป็นเทคโนโลยีที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990 หลังจากนั้นเป็นต้นมาจำนวนผู้ใช้บริการอินเตอร์เน็ตก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและมีความต้องการแบนด์วิดท์ (bandwidth) ที่มากขึ้นเพื่อใช้ในการรับส่งข้อมูลจำนวนมากด้วยความเร็วสูง ซึ่งในปัจจุบันแนวโน้มความต้องการบริการด้านการสื่อสารข้อมูลของผู้ใช้บริการกำลังจะเปลี่ยนเข้าสู่ยุค triple play ซึ่งได้แก่ บริการโทรศัพท์ผ่านอินเตอร์เน็ต (voice over IP: VoIP) บริการวีดีโอความละเอียดสูง และบริการอินเตอร์เน็ตความเร็วสูง ทำให้มี

ความต้องการโครงข่ายเข้าถึง (access network) ที่สามารถให้บริการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงที่มีความเชื่อถือได้และมีอัตราค่าบริการต่ำเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

โครงข่ายเข้าถึงเป็นส่วนหนึ่งของระบบสื่อสารที่เชื่อมต่อผู้ใช้บริการโทรคมนาคม (subscriber) เข้ากับผู้ให้บริการโทรคมนาคม (service provider) และให้บริการการขนส่งข้อมูลข่าวสารภายในโครงข่าย [3] โดยโครงข่ายเข้าถึงแบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆได้แก่โครงข่ายเข้าถึงแบบใช้สาย (wireline access network) และโครงข่ายเข้าถึงแบบไร้สาย (wireless access network) [2] โดยโครงข่ายเข้าถึงแบบใช้สายนั้นเริ่มต้นจากระบบโทรศัพท์พื้นฐานซึ่งใช้สายตีเกลียวคู่ (twisted pair) ในการส่งสัญญาณ การเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตในยุคแรกจะอาศัยการหมุนโทรศัพท์ (dial-up) ผ่านโมเด็มเพื่อติดต่อไปยังผู้ให้บริการอินเตอร์เน็ต (internet service provider: ISP) ผ่านโครงข่ายโทรศัพท์พื้นฐานซึ่งครอบคลุมพื้นที่ให้บริการเป็นจำนวนมากอยู่แล้วโดยที่ไม่ต้องลงทุนวางโครงข่ายใหม่ เทคโนโลยีนี้มีอัตราการรับส่งข้อมูลสูงสุดเพียงแค่ 56 kbps [4] และเพื่อเป็นการใช้โครงข่ายโทรศัพท์พื้นฐานที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์มากขึ้นจึงได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีเอดีเอสแอล (asymmetric digital subscriber line: ADSL) ที่มีอัตรารับส่งข้อมูลประมาณ 8-30 Mbps สำหรับการดาวน์โหลด ทั้งนี้ก็ยังไม่สามารถส่งผ่านข้อมูลที่มีความเร็วสูงมากๆได้ เนื่องจากเทคโนโลยีดังกล่าวใช้สายตีเกลียวคู่ซึ่งทำจากทองแดงในการส่งสัญญาณ เมื่อส่งสัญญาณความถี่สูงในสายนำสัญญาณทองแดงจะทำให้ส่งได้ไม่ไกลมากนัก ด้วยสาเหตุนี้จึงมีการนำเส้นใยแสง (optical fiber) มาใช้ในการส่งสัญญาณเนื่องจากเป็นสายสัญญาณที่มีประสิทธิภาพในการส่งสัญญาณที่สูงมากเมื่อเทียบกับสายสัญญาณชนิดอื่นๆ โดยข้อได้เปรียบของเส้นใยแสงที่เหนือกว่าสายสัญญาณชนิดอื่นๆมีดังนี้

(1) เส้นใยแสงมีปริมาณแบนด์วิดท์ที่กว้าง เมื่อเทียบกับความถี่ของคลื่นวิทยุซึ่งมีความถี่ 10^{6}-10^{9} เฮิรตซ์เพราะความถี่ของคลื่นพาห์แสงจะอยู่ในช่วง 10^{13}-10^{14} เฮิรตซ์

(2) เส้นใยแสงมีอัตราการสูญเสียพลังงานแสงในเส้นใยแสงต่ำเนื่องจากการลดทอนน้อยกว่าสายตีเกลียวคู่ (twisted pair) หรือสายไฟฟ้าร่วมแกน (coaxial cable) ทำให้การสื่อสัญญาณได้ระยะทางไกลกว่าและใช้อุปกรณ์ทวนสัญญาณรวมทั้งอุปกรณ์ขยายสัญญาณน้อยกว่าการสื่อสารแบบอื่น

(3) เส้นใยแสงมีขนาดเล็กและน้ำหนักเบา สามารถติดตั้งได้ง่าย และสามารถรวมเส้นใยแสงหลายเส้นเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางการสื่อสารให้มากขึ้นจากการใช้พื้นที่เท่าเดิม

(4) เส้นใยแสงถูกผลิตมาจากวัสดุที่เป็นฉนวนไฟฟ้า จึงปราศจากสัญญาณรบกวนทางคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ทำให้มีความถูกต้องของสัญญาณสูงเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อประเภทอื่น

(5) เส้นใยแสงทำจากวัสดุที่ไม่มีการเจือจาง และการออกแบบสายเคเบิลของเส้นใยแสงมีความต้านทานต่อทั้งอุณหภูมิและความชื้น อีกทั้งยังต้องการการบำรุงรักษาที่น้อยมาก

(6) เส้นใยแสงมีความปลอดภัยกว่าระบบสายโลหะเมื่อพิจารณาในแง่ของอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับอุปกรณ์หรือมนุษย์จากไฟฟ้าลัดวงจรระหว่างสาย หรือระว่างสายต่อสาย

จากข้อดีดังกล่าวของเส้นใยแสง จึงมีการนำเส้นใยแสงมาใช้เป็นสายนำสัญญาณในโครงข่ายเข้าถึงหลายๆประเภท เช่น ไฮบริดไฟเบอร์โคแอ็กเชียล (hybrid fiber coaxcial: HFC) เป็นโครงข่ายที่ใช้เส้นใยแสงซึ่งมีค่าการลดทอนของสัญญาณที่ต่ำมากเป็นสายนำสัญญาณจึงสามารถส่งสัญญาณจากสถานีส่งสัญญาณ (head-end) ไปยังจุดแจกจ่าย (distribution node) ได้ไกลถึง 30 km [5] จากนั้นจึงแปลงสัญญาณแสงเป็นสัญญาณไฟฟ้าแล้วส่งผ่านสายไฟฟ้าร่วมแกนไปยังผู้ใช้บริการภายในรัศมีประมาณ 2 km โครงข่ายนี้สามารถให้บริการเคเบิลทีวี (cable television: CATV) และอินเตอร์เน็ตความเร็วสูง 30-50 Mbps [6] นอกจากนี้โครงข่ายไฟเบอร์ทูเดอะโฮม (fiber-to-the–home: FTTH) ก็เป็นโครงข่ายเข้าถึงอีกประเภทหนึ่งที่ใช้เส้นใยแสงเป็นสายนำสัญญาณทั้งหมดซึ่งกำลังได้รับความสนใจในปัจจุบัน เนื่องจากไม่มีการแปลงสัญญาณแสงเป็นสัญญาณไฟฟ้าในการรับส่งข้อมูล ทำให้โครงข่ายสามารถให้บริการได้เป็นระยะทางไกล ทั้งนี้ยังมีแบนด์วิดท์ที่มากเพียงพอที่จะให้บริการทีวีความละเอียดสูง (high-definition television: HDTV) และอินเตอร์เน็ตความเร็วสูงในระดับ 100 Mbps หรืออาจมากถึง 10 Gbps ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของมาตรฐานที่ใช้ โครงข่าย FTTH นี้เริ่มเปิดให้บริการทดลองใช้ในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1977 และในยุโรปและสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นปี ค.ศ. 1980 [7] แต่ไม่ค่อยได้รับความนิยมมากนักเนื่องจากค่าใช้จ่ายของระบบที่สูงมาก จนกระทั่งในปี ค.ศ. 2002 โครงข่าย FTTH เริ่มเป็นที่สนใจในอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากอัตราค่าบริการ FTTH ไม่ต่างจากอัตราค่าบริการ ADSL มากนัก ทำให้จำนวนผู้ใช้บริการ FTTH เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รูปที่ 1.1 แสดงจำนวนผู้ใช้บริการและอัตราการขยายตัวของ ADSL CATV และ FTTH ในประเทศญี่ปุ่น [ ] ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของผู้ใช้บริการ FTTH เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 1 ล้านรายในปี ค.ศ. 2002 เป็น 17 ล้านคนในปี ค.ศ. 2009 คิดเป็นอัตราส่วน 51% ของจำนวนผู้ใช้บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตทั้งหมด ในขณะที่จำนวนผู้ใช้บริการ CATV ในปีค.ศ. 2002 มีจำนวน 2 ล้านราย จนกระทั่งปี ค.ศ. 2009 มีจำนวนผู้ใช้บริการประมาณ 4.5 ล้านราย และจำนวนผู้ใช้บริการ ADSL ในปี ค.ศ. 2002 มีประมาณ 4.5 ล้านคน ซึ่งมีอัตราการขยายตัวของจำนวนผู้ใช้บริการอย่างรวดเร็วในช่วงปี ค.ศ. 2004-2006 หลังจากนั้นอัตราการขยายตัวของผู้ใช้บริการลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากผู้ใช้บริการหันไปนิยมโครงข่าย FTTH มากกว่า ทำให้จำนวนผู้ใช้บริการ ADSL ในปี ค.ศ. 2009 อยู่ที่ประมาณ 10 ล้านคน คิดเป็นอัตราส่วน 35% ของจำนวนผู้ใช้บรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตทั้งหมด[8]

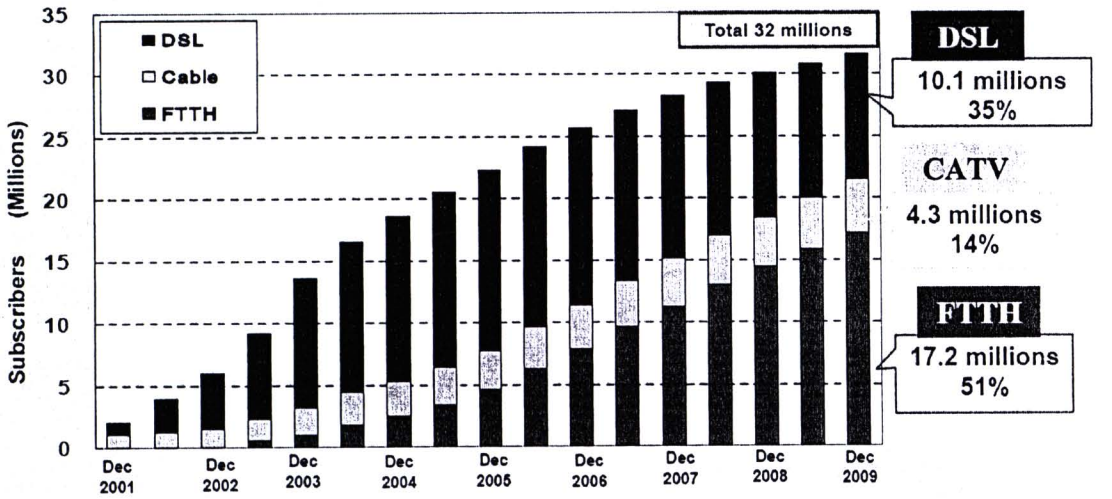

รูปที่ 1.1 จำนวนผู้ใช้บริการของ ADSL CATV และ FTTH ในประเทศญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001 ถึงปี ค.ศ. 2009 [8]

โครงข่าย FTTH เป็นโครงข่ายเข้าถึงที่อาศัยเทคโนโลยีพาสซิฟออปติคอลเน็ตเวิร์ก (passive optical network: PON) ซึ่งเป็นเทคโนโลยีพื้นฐานของโครงข่ายเข้าถึงทางแสง (optical access networks: OANs) [7] ที่เชื่อมต่อผู้ใช้บริการเข้ากับระบบด้วยเส้นใยแสง มีรูปแบบการเชื่อมต่อของโครงข่ายเป็นแบบ point-to-multipoint ดังรูปที่ 2 ซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ optical line terminal (OLT) ที่ติดตั้งอยู่ที่สถานีฐาน (central office: CO) เป็นอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อระหว่างโครงข่ายเข้าถึงและโครงข่ายหลัก (backbone network) อุปกรณ์แบ่งพลังงานแสงแบบพาสซิฟ (passive optical power splitter) ทำหน้าที่แบ่งพลังงานแสงออกเป็นหลายๆส่วนเพื่อแจกจ่ายไปยังผู้ใช้งานหลายๆคน และ optical network unit (ONU) ที่ติดตั้งอยู่ที่บ้านของผู้ใช้บริการ เป็นอุปกรณ์ที่แปลงสัญญาณแสงกลับมาเป็นสัญญาณไฟฟ้าเพื่อเชื่อมต่อเข้ากับอุปกรณ์ของผู้ใช้บริการ เช่น คอมพิวเตอร์ หรือเคเบิลทีวี และใช้เส้นใยแสงชนิดโหมดเดียวเป็นสายสัญญาณที่เชื่อมต่อระหว่าง OLT และ ONU

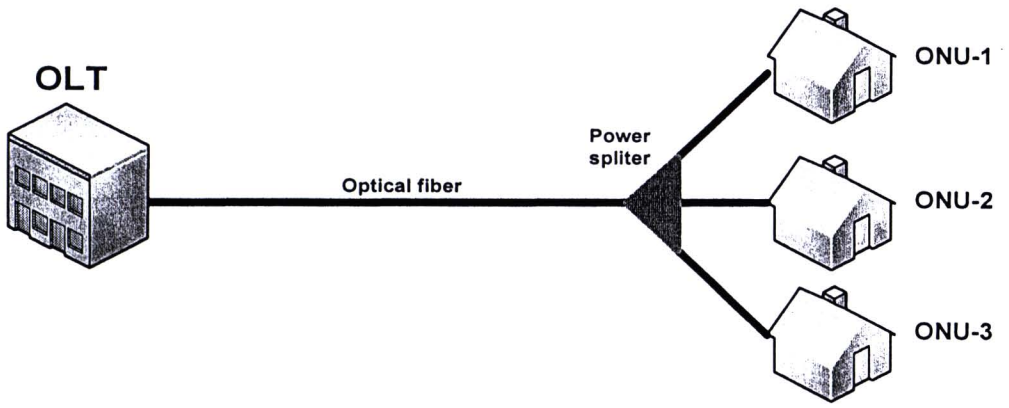

รูปที่ 1.2 รูปแบบการเชื่อมต่อของ PON

ในแต่ละมาตรฐานของ PON สำหรับโครงข่าย FTTH ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน การส่งข้อมูลแบบอัพสตรีมของผู้ใช้แต่ละรายล้วนอาศัยการเข้าถึงแบบแบ่งเวลา (time-division multiple access: TDMA) กล่าวคือช่วงเวลา (time-slot) ในการส่งสัญญาณ N ช่วงจะถูกจัดสรรให้กับผู้ใช้บริการจำนวน N ราย ทั้งนี้เนื่องจาก TDMA-PON เป็นระบบที่ลงทุนน้อยกว่าระบบ PON แบบอื่น (เช่น WDMA-PON) และให้ประสิทธิภาพของระบบที่ดี ในการทำงานแบบ TDMA แต่ละ ONU จะทำการติดต่อเพื่อขอใช้ time-slot จาก OLT เพื่อป้องกันการชนกันของบิตข้อมูลของแต่ละ ONU โดยอาศัยโปรโตคอลที่ควบคุมการเข้าใช้ตัวกลาง (media access control: MAC) ทำให้ผู้ใช้แต่ละรายได้รับการจัดสรร time-slot เพื่อส่งข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ใช้บริการแต่ละรายจึงสามารถส่งข้อมูลซึ่งเป็นสัญญาณแสงความยาวคลื่นเดียวกันลงไปในเส้นใยแสงเส้นเดียวกันโดยไม่เกิดการชนกันของบิตข้อมูลได้ ซึ่งการส่งข้อมูลแบบอัพสตรีมของ TDMA-PON ดังแสดงในรูปที่ 3 อย่างไรก็ตามการที่จะอัพเกรดระบบ TDMA-PON ที่มีอยู่เดิมให้สามารถรองรับอัตรารับส่งข้อมูลที่สูงขึ้นกว่าเดิมมากๆนั้นสามารถทำได้ยากเนื่องด้วยเป็นระบบแบบซิงโครนัสที่ใช้ MAC โปรโตคอลและข้อจำกัดทางด้านแบนด์วิดท์ของอุปกรณ์อิเล็คทรอนิกส์ [10]

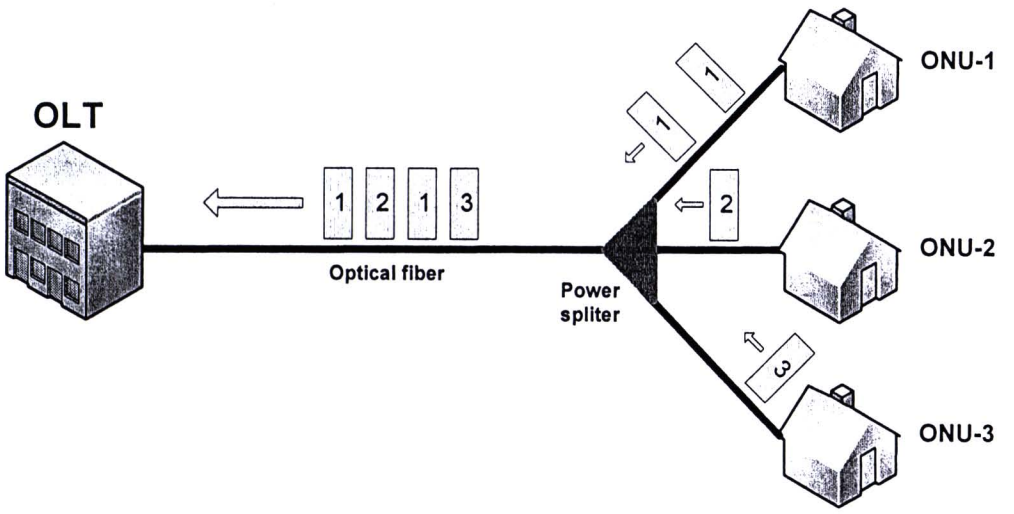

รูปที่ 1.3 การส่งข้อมูลแบบอัพสตรีมของ TDMA-PON [9]

การเข้าถึงหลายทางแบบแบ่งความยาวคลื่น (wavelength-division multiple access: WDMA) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถการเพิ่มประสิทธิภาพของ PON รูปที่ 4 แสดงรูปแบบการทำงานของ WDMA-PON โดยจัดสรรความยาวคลื่นที่แตกต่างกันให้ผู้ใช้บริการแต่ละรายสำหรับการส่งข้อมูลแบบอัพสตรีมและดาวน์สตรีม ทำให้ไม่มีโอกาสชนกันของข้อมูล ผู้ใช้แต่ละรายสามารถใช้แบนด์วิดท์ได้อย่างเต็มที่และไม่ต้องอาศัยการซิงโครนัสของระบบด้วย แต่จำนวนความยาวคลื่นที่สามารถจัดสรรให้ผู้ใช้บริการแต่ละรายตามมาตรฐาน ITU-T G.694-2 (coarse wavelength division multiplexing: CWDM) นั้นสามารถให้บริการได้เพียง 18 รายเท่านั้น ซึ่งไม่มากพอสำหรับการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการจำนวนมาก ดังนั้นการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการให้มากขึ้นย่อมเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายของระบบมากขึ้น [8],[10] ด้วยข้อจำกัดด้านต่างๆของ TDMA-PON และ WDMA-PON นักวิจัยจึงได้พัฒนาเทคโนโลยีใหม่ในการเข้าถึงข้อมูล คือเทคโนโลยีการเข้าถึงหลายทางแบบแบ่งรหัส (code-division multiple access: CDMA)

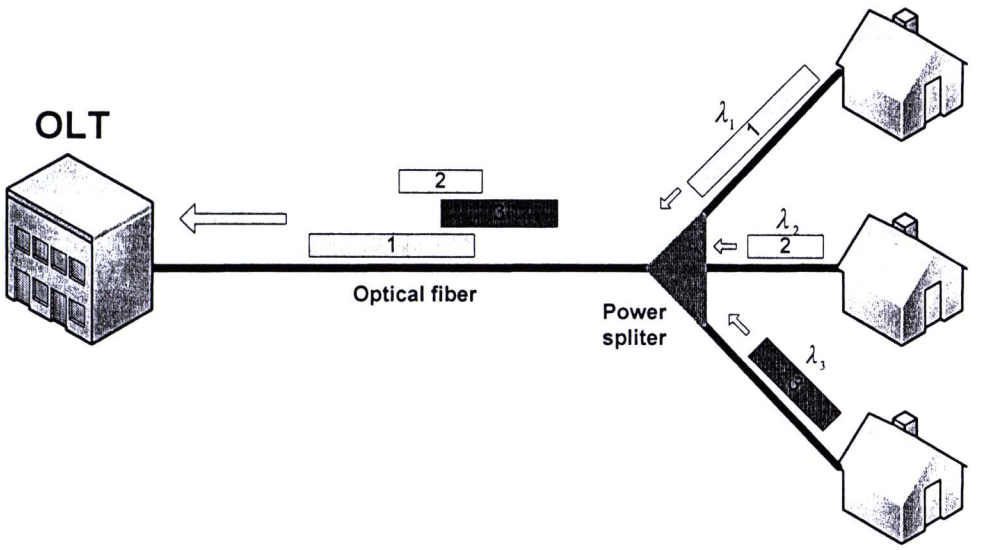

รูปที่ 1.4 การส่งข้อมูลแบบอัพสตรีมของ WDMA-PON [9]

เทคโนโลยี CDMA นั้นได้เคยถูกใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการทหารสำหรับป้องกันการรบกวนของศัตรูฝ่ายตรงข้ามต่อการรับส่งสัญญาณมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 หลังจากนั้นมาได้มีการพัฒนา CDMA เพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์อย่างจริงจังมากขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1989 เพื่อให้ได้ระบบที่สามารถรองรับการสื่อสารมัลติมีเดียไร้สายรูปแบบใหม่ๆได้ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ในยุคที่ 3 (3G) ก็ใช้เทคโนโลยี CDMA เป็นพื้นฐานในการส่งและรับสัญญาณ หลักการการทำงานของระบบ CDMA เป็นการเข้าถึงโดยผู้ใช้แต่ละรายสามารถเข้าใช้ความถี่เดียวกันพร้อมกันได้ โดยอาศัยการเข้ารหัสสัญญาณของผู้ใช้แต่ละรายด้วยรหัส (code) ที่แตกต่างกันไป ซึ่งแตกต่างกับการเข้าถึงแบบแบ่งเวลา (TDMA) ที่อาศัยการแบ่งช่วงเวลาในการใช้ช่องสัญญาณ และแบบแบ่งความถี่ (frequency-division multiple access: FDMA) ที่อาศัยการแบ่งช่วงความถี่ในการใช้ช่องสัญญาณ ทั้งนี้การใช้งานช่องสัญญาณพร้อมๆกันบนความถี่เดียวกันทำให้เกิดการรบกวนซึ่งกันและกัน ดังนั้นผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ CDMA แต่ละคู่จะต้องใช้รหัสชุดเดียวกันจึงจะสามารถรับและส่งข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ข้อดีของระบบ CDMA คือสามารถเพิ่มความจุของระบบได้มากขึ้น รองรับจำนวนผู้ใช้บริการพร้อมๆกัน ประสิทธิภาพในการใช้แบนด์วิดท์ที่สูงมากขึ้นและไม่ต้องอาศัยการ์ดไทม์ (guard time)ในการควบคุมป้องกันการชนกันของข้อมูลทำให้สามารถนำเวลาช่วงดังกล่าวมาเพิ่มประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูลได้ [12],[13],[29]

จากข้อดีของเทคโนโลยี CDMA ในระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ จึงมีการนำ CDMA มาใช้ร่วมกับการสื่อสารทางแสง เรียกเทคโนโลยีดังกล่าวว่าออปติคอลโค้ดมัลติเพิ่ลแอ็กเซส (optical code-division multiply access: OCDMA) กล่าวคือผู้ใช้แต่ละรายจะถูกจัดสรรรหัส (code) ที่

แตกต่างกัน ข้อมูลของผู้ใช้แต่ละรายที่ส่งออกไปจะถูกเข้ารหัส (encode) ด้วยรหัสที่ถูกจัดสรรให้ผู้ใช้นั้นๆ ที่ตัวส่งสัญญาณ (transmitter) ทำให้ผู้ใช้แต่ละรายสามารถส่งข้อมูลลงไปบนเส้นใยแสงเส้นเดียวกันพร้อมๆกันได้ และที่เครื่องรับ (receiver) ของผู้ใช้แต่ละรายจะถูกถอดรหัส (decode) ด้วยกระบวนการแมตช์ฟิลเตอร์ริ่ง (match filtering) ทำให้ผู้ใช้แต่ละรายได้รับข้อมูลของตัวเองอย่างถูกต้องในขณะที่ข้อมูลของผู้ใช้รายอื่นก็จะถูกกำจัดทิ้งไป [11]

เทคโนโลยี OCDMA มีการประยุกต์ใช้งานมากมาย ไม่ว่าจะเป็นการใช้ OCDMA เพื่อเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการในโครงข่าย DWDM [x] การสวิตช์แพ็คเกทเชิงแสง (optical packet switching) [34] หรือนำมาใช้ร่วมกับ PON เรียกเทคโนโลยีดังกล่าวว่า OCDMA-PON ข้อดีของระบบนี้คือไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการซิงโครนัสระบบระหว่าง OLT กับ ONU นอกจากนี้ยังทำการเข้ารหัสถอดรหัสและประมวลสัญญาณในโดเมนของแสงทั้งหมด มีประสิทธิภาพในการใช้แบนด์วิดท์ที่สูง อีกทั้งยังรองรับจำนวนผู้ใช้ได้เป็นจำนวนมากอีกด้วย ทำให้ OCDMA-PON เป็นเทคโนโลยีที่น่าสนใจสำหรับโครงข่ายเข้าถึงในยุคหน้าอันใกล้นี้

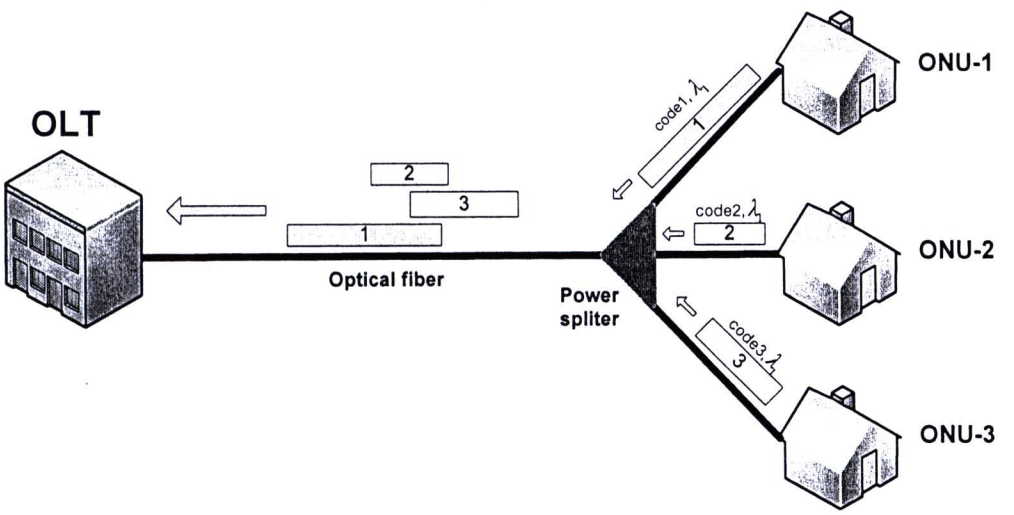

รูปที่ 1.5 การส่งข้อมูลแบบอัพสตรีมของ OCDMA-PON [9]

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยี OCDMA มีมาตั้งแต่ช่วงปี ค.ศ. 1970 และเริ่มมีการนำเสนอผลการวิจัยในช่วงปี ค.ศ. 1980 ทั้งนี้ประสิทธิภาพโดยรวมของระบบยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากอุปกรณ์ทางแสงที่ใช้สำหรับ OCDMA เช่น อุปกรณ์เข้ารหัสและถอดรหัสทางแสง (optical encoder/decoder) อุปกรณ์ตัดสินระดับสัญญาณแสง (optical thresholder) และอื่นๆ ยังมีประสิทธิภาพไม่สูงนัก [10] ซึ่งในปัจจุบันอุปกรณ์ทางแสงก็ได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น [15],[16] เราสามารถแบ่งระบบ OCDMA แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังแสดงในรูปที่ 6 คือแบ่งตามหลักการใช้งาน (by working principle) ได้แก่ อินโคฮีเรนท์ (incoherent) OCDMA ซึ่งเป็นการทำงานบน

ความเข้มของสัญญาณแสงโดยมีการเข้ารหัสเป็นแบบยูนิโพลาร์ (0,1) และ โคฮีเรนท์ (coherent) OCDMA ซึ่งเป็นการทำงานบนแอมพลิจูดของสัญญาณแสงโดยมีการเข้ารหัสแบบไบโพล่าร์ (-1,1) [14] อีกวิธีการแบ่งคือแบ่งตามมิติในการประมวลสัญญาณ (by processing dimension) ได้แก่ การเข้ารหัสแบบ 1 มิติทั้งในโดเมนเวลาหรือโดเมนความถี่ (1-D in time-domain or frequency-domain) ซึ่งได้แก่วิธี time-spreading (TS) OCDMA [10],[11],[15] และ spectral code OCDMA [28],[32] หรือแบบ 2 มิติในโดเมนเวลาและโดเมนความถี่ไปพร้อมๆกัน ซึ่งได้แก่วิธี wavelength hopping [14],[31]

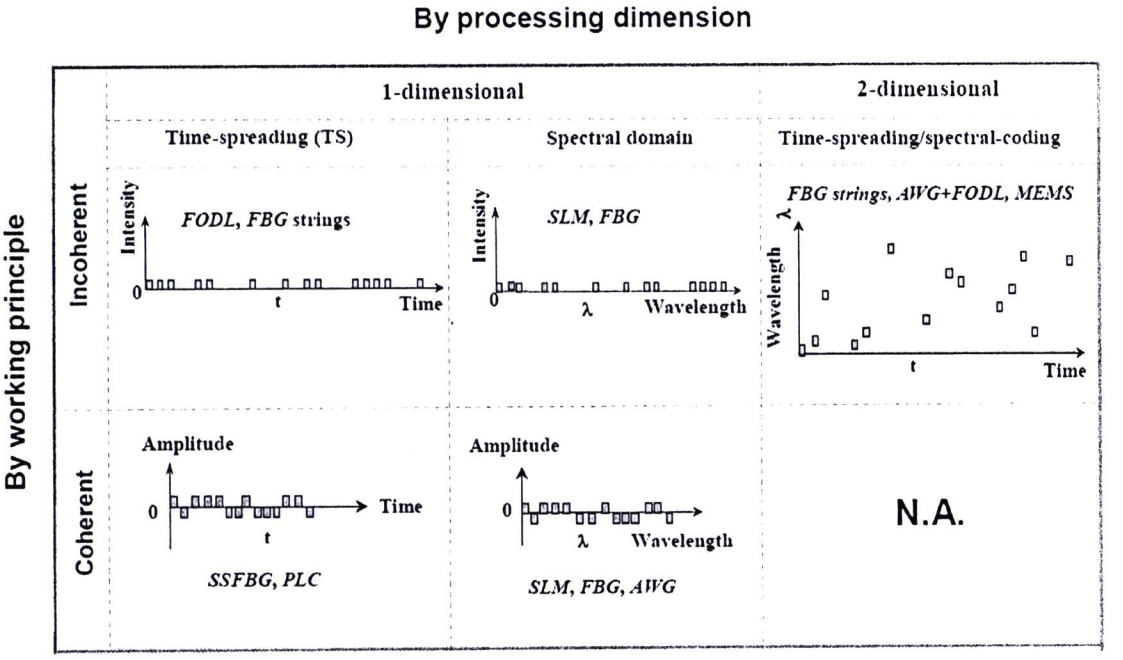

รูปที่ 1.6 การแบ่งประเภทของ OCDMA ตามหลักการใช้งานและแบ่งตามมิติในการประมวลสัญญาณ

ถึงแม้ว่า 2-D OCDMA นั้นจะมีคุณสมบัติสหสัมพันธ์ (correlation property) ที่ดี แต่ประสิทธิภาพโดยรวมไม่ค่อยดีมากนักเนื่องจากการใช้หลายๆความยาวคลื่นมาทำการเข้ารหัสทำให้มีประสิทธิภาพการใช้ความยาวคลื่น (spectral efficiency) และประสิทธิภาพการใช้พลังงานแสง (optical power efficiency) ที่ต่ำ และอาจเกิดปัญหาเนื่องจากดิสเพอร์ชั่น (dispersion) ที่ไม่เท่ากันของแต่ละความยาวคลื่นที่ใช้เข้ารหัสระหว่างการส่งสัญญาณได้ นอกจากนั้น incoherent-OCDMA ซึ่งมีการเข้ารหัสบนความเข้มแสงแบบ unipolar ทำให้มีประสิทธิภาพการใช้พลังงานแสงและความยาวคลื่นที่ต่ำ และความยาวของรหัสที่ใช้ได้ก็ขนาดสั้นทำให้ correlation property ของระบบไม่ดี ในทางกลับกัน coherent-OCDMA ซึ่งเข้ารหัสบนแอมพลิจูดของสัญญาณแสงแบบ

bipolar ทำให้คุณสมบัติโดยรวมไม่ว่าจะเป็น correlation property ความยาวของรหัสที่สามารถใช้ได้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานแสงและความยาวคลื่นนั้นดีกว่า incoherent OCDMA ดังตารางที่ 1 ซึ่งแสดงการเปรียบเทียบคุณสมบัติของ OCDMA แบบต่างๆ [14],[19] ในปัจจุบันงานวิจัยส่วนมากล้วนศึกษาเกี่ยวกับ coherent OCDMA แทบทั้งสิ้นเนื่องจากข้อได้เปรียบของระบบดังที่ได้กล่าวมา [10],[11],[14]-[19]

ตารางที่ 1.1 เปรียบเทียบคุณสมบัติของ OCDMA แบบต่างๆ

OCDMA schemes	Incoherent			Coherent	
	TS	Spectral coding	2-D	TS	Spectral coding
Correlation property	Worst	Medium	Good	Good	Medium
Code number	Small	Medium	Large	Large	Large
MAI noise	High	Medium	Medium	Low	Low
Beat noise	Low	Medium	Medium	High	High
Optical power efficiency	Low	High	Low	High	Medium
Spectral efficiency	Low	Low	Medium	Medium	Low
Data rate	Low	Low	Medium	High	High

ปัจจุบันอุปกรณ์ที่ใช้ในการ encode และ decode สำหรับ TS-OCDMA ได้แก่ fiber optical delay line (FODL), spatial light phase modulator (SPLM) planar light wave circuit (PLC) arrayed-waveguide-grating (AWG) [24],[27] และ superstructure-fiber bragg grating (SSFBG) [10] ซึ่ง AWG และ SSFBG ซึ่งมีคุณสมบัติโดยรวมที่เหมาะสมกับระบบ OCDMA [14] ดังเห็นได้จากบทความ [15] ซึ่งได้แสดงการส่งสัญญาณ OCDMA สำหรับผู้ใช้บริการ 10 ราย ที่อัตราข้อมูล 1.25 Gbps โดยใช้ SSFBG เป็น en/decoder และบทความ [16] นำเสนอการใช้ AWG เป็น en/decoder ที่ OLT และใช้ SSFBG เป็น en/decoder ที่ ONU ถึงแม้ว่าผลการวิจัยจะประสบผลสำเร็จด้วยดี แต่อย่างไรก็ตามปัญหาสำคัญที่จำกัดขีดความสามารถของระบบ OCDMA ก็คือ การรบกวนเนื่องมาจากการเข้าใช้หลายทิศทาง (multiple-access interference: MAI) และสัญญาณรบกวน beat noise นอกจากนี้ยังรวมไปถึงขีดจำกัดในการออกแบบ en/decoder ที่เป็นอุปกรณ์แบบพาสซิฟให้มีความเที่ยงตรงและแม่นยำและมีอัตราการสูญเสียพลังงานที่ต่ำ ทำให้ความเร็วในการรับส่งข้อมูล OCDMA ถูกจำกัด

งานวิจัยที่ผ่านมามักจะให้ความสำคัญต่อปัญหาที่จำกัดสมรรถนะของระบบ OCDMA โดยเฉพาะ MAI และ beat noise ซึ่งนักวิจัยก็ได้พยายามศึกษาและพัฒนาวิธีการลดผลกระทบของสัญญาณรบกวนดังกล่าว และได้นำเสนอโมเดลและการวิเคราะห์สัญญาณรบกวนด้วยวิธีทางคณิตศาสตร์ [18] และวิธีลดสัญญาณรบกวน เช่น การออกแบบ SSFBG ที่ใช้รหัสที่ยาวขึ้น [15] นอกจากนี้ยังได้มีการนำเสนอและวิเคราะห์ผลการทดลองที่ได้จากการทดลองในห้องปฏิบัติการ เช่นการใช้ optical thresholding [26],[30] ที่ทำให้สามารถรองรับจำนวนผู้ใช้ 10 รายที่อัตราการรับส่งข้อมูล 1.25 Gbps ที่อัตราบิตผิดพลาด (bit error rate: BER) เท่ากับ 10^{-9} เมื่อเทียบกับการไม่ใช้ optical thresholding ซึ่งสามารถรองรับผู้ใช้ได้ 6 รายเท่านั้น [10],[11],[14]-[19]

งานวิจัยส่วนมากที่เกี่ยวกับ OCDMA จะเน้นไปที่การศึกษาออกแบบและวิเคราะห์ระบบ OCDMA เพื่อใช้ในการส่งข้อมูลเป็นระยะทางไกล เช่น ทดลองส่งสัญญาณ OCDMA ลงบนโครงข่าย WDM เป็นระยะทาง 100 km ด้วยอัตราการส่งข้อมูล 10 Gbps ต่อ 1 ความยาวคลื่น [11],[16] ทั้งนี้ยังไม่มีงานวิจัยใดที่นำ OCDMA มาใช้ร่วมกับโครงข่าย FTTH เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการสื่อสัญญาณ OCDMA บนระบบ FTTH ภายใต้ข้อจำกัดต่างๆของระบบที่มีอยู่ ว่าสามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากเพียงใด วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงสนใจที่จะวิเคราะห์พารามิเตอร์ต่างๆที่มีผลต่อความสามารถของการสื่อสัญญาณ OCDMA บนระบบ FTTH แล้วเทียบผลการวิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวที่คำนวณได้จากสมการทางคณิตศาสตร์กับผลการทดลองที่จำลองจากโปรแกรม Optisys 8.0 นอกจากนี้แล้วยังรวมไปถึงการหาจำนวนผู้ใช้สูงสุดเมื่อกำหนดให้อัตรารับส่งข้อมูลและระยะทางให้บริการคงที่ อัตรารับส่งข้อมูลสูงสุดเมื่อกำหนดให้จำนวนผู้ใช้และระยะทางให้บริการคงที่ และระยะทางให้บริการที่ไกลที่สุดเมื่อกำหนดให้จำนวนผู้ใช้บริการและอัตรารับส่งข้อมูลคงที่ที่การสื่อสัญญาณ OCDMA บนระบบ FTTH สามารถทำได้ต่อ 1 ความยาวคลื่นและหลายความยาวคลื่นเมื่อนำมาใช้กับ coarse wavelength-division multiplexing (CWDM) ภายใต้ข้อจำกัดของระบบที่มีอยู่

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะแสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพของการสื่อสัญญาณ OCDMA บนระบบ FTTH มีมากน้อยเพียงใดเมื่อเทียบกับ FTTH ที่ยังใช้ระบบ TDMA อยู่ในปัจจุบัน โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาและวิเคราะห์การสื่อสัญญาณ OCDMA บนระบบ FTTH จะได้แนวทางการออกแบบระบบให้มีสมรรถนะสูงสุด และสามารถนำไปประยุกต์และพัฒนาต่อเพื่อนำไปใช้ในโครงข่ายเข้าถึงแบบ FTTHในยุคหน้าได้อย่างแท้จริง

1.2 แนวทางของวิทยานิพนธ์

การออกแบบและพัฒนาระบบสื่อสารให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงการให้บริการการสื่อสารข้อมูลความเร็วสูงขึ้นในราคาที่ถูกลง ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้โครงข่าย FTTH กลายเป็นโครงข่ายบรอดแบนด์ความเร็วสูงที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันนี้ ซึ่งในอนาคตอันใกล้นี้ข้อมูลข่าวสาร ภาพ เสียง วิดีโอ และ content ต่างๆ จะมีขนาดของข้อมูลที่ใหญ่ขึ้น ทำให้ผู้ใช้บริการแต่ละรายต้องใช้แบนด์วิดท์จำนวนมหาศาลเพื่อใช้ในการรับส่งข้อมูล ซึ่งทำให้เกิดปัญหาการแย่งกันใช้ช่องสัญญาณหรือในบางครั้งมีแบนด์วิดท์ให้ใช้ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ดังนั้นการเปลี่ยนวิธีการเข้าถึงในโครงข่าย FTTH จาก TDMA มาเป็น CDMA จึงเป็นจุดเริ่มต้นของวิทยานิพนธ์นี้ เนื่องจากการใช้ระบบ CDMA ร่วมกับ PON หรือ OCDMA-PON เป็นทางเลือกหนึ่งในการแก้ปัญหาคอขวดของข้อมูลในโครงข่ายเข้าถึง เพราะการเข้าถึงแบบ CDMA จะใช้รหัสในการเข้ารหัสสัญญาณแต่ละรายแล้วส่งสัญญาณไปพร้อมๆกันได้ ทำให้ผู้ใช้บริการแต่ละรายในโครงข่ายไม่ต้องแย่งกันใช้ช่องสัญญาณทางเวลา ผู้ใช้บริการแต่ละรายจึงสามารถใช้แบนด์วิดท์ที่ได้รับได้อย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตามระบบ OCDMA-PON นอกจากจะมีสัญญาณรบกวนที่ตัวรับสัญญาณแล้วยังมีปัญหาสัญญาณรบกวน MAI และ beat noise ซึ่งมีส่วนทำให้คุณภาพของสัญญาณนั้นแย่ลง ดังนั้นด้วยข้อจำกัดของพารามิเตอร์ต่างๆในระบบที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์หาจำนวนผู้ใช้บริการมากสุด อัตราการรับส่งข้อมูลสูงสุดและระยะทางให้บริการไกลสุดที่สามารถให้บริการได้ นอกจากนี้ยังสามารถนำระบบ OCDMA-PON ไปใช้ร่วมกับระบบมัลติเพล็กซ์ความยาวคลื่นอย่างหยาบ (CWDM) เพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการได้อีกด้วย

1.3 วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

1. ศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้ รวมทั้งข้อจำกัดของการนำซีดีเอ็มเอแสง (OCDMA) มาใช้กับเทคโนโลยีโครงข่ายเชิงแสงแบบพาสซีฟ (PON) หรือบนโครงข่ายไฟเบอร์ทูเดอะโฮม (FTTH)
2. วิเคราะห์หาจำนวนผู้ใช้บริการมากสุด อัตราการรับส่งข้อมูลสูงสุดและระยะทางให้บริการไกลสุดของ OCDMA-PON ที่สามารถให้บริการได้ต่อ 1 ความยาวคลื่น และหลายความยาวคลื่นเมื่อนำมาใช้ร่วมกับ coarse wavelength-division multiplexing (CWDM) ภายใต้ข้อจำกัดของระบบที่มีอยู่

3. เสนอแนวทางการออกแบบระบบ OCDMA-PON ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด
4. เปรียบเทียบสมรรถนะของระบบ OCDMA-PON ในแง่จำนวนผู้ใช้บริการสูงสุด อัตราการรับส่งข้อมูลสูงสุด และระยะทางให้บริการไกลสุด กับโครงข่าย FTTH ที่ยังใช้การเข้าถึงเชิงเวลา (time-division multiple access: TDMA) ในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ห้องสมุดงานวิจัย
วันที่ 24 ก.ค. 2555
เลขทะเบียน 217488
เลขเรียกหนังสือ

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับพื้นฐานของระบบสื่อสารผ่านเส้นใยแสงและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการผิดเพี้ยนของสัญญาณเมื่อส่งแสงผ่านเส้นใยแสง
2. ศึกษาคุณสมบัติของระบบ OCDMA-PON รวมไปถึงผลดีและผลเสียของระบบดังกล่าวเมื่อเปรียบเทียบกับระบบ TDMA-PON
3. ศึกษาและวิเคราะห์วิธีการเข้ารหัสและถอดรหัสสัญญาณแสงรวมไปถึงพารามิเตอร์ต่างๆ ได้แก่ ค่าการลดทอนของสัญญาณ ดิสเพอร์ชันอันดับที่สอง MAI และ beat noise ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบ OCDMA-PON ในเชิงทฤษฎี
4. จำลองระบบ OCDMA-PON ด้วยโปรแกรม Optisys 8.0 แล้วเปรียบเทียบผลการทดลองว่าสอดคล้องกับทฤษฎีหรือไม่
5. จำลองระบบ OCDMA-PON เพื่อหาจำนวนผู้ใช้มากที่สุด, ระยะทางที่ไกลที่สุด และอัตรารับส่งข้อมูลสูงสุดที่สามารถทำได้ต่อ 1 ความยาวคลื่นและหลายความยาวคลื่นเมื่อนำมาใช้ร่วมกับระบบ coarse wavelength-division multiplexing (CWDM) ภายใต้ข้อจำกัดของระบบที่มีอยู่
6. วิเคราะห์และประเมินผลของระบบ OCDMA-PON ทั้งหมด
7. สรุปผลและเรียบเรียงรายงานวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

1.5 ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

1. แบบจำลองระบบ OCDMA-PON พิจารณาการเข้ารหัสและถอดรหัสแบบ coherent time-Spreading OCDMA
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความผิดเพี้ยนของสัญญาณที่ศึกษามีเพียงค่าการลดทอนของสัญญาณ ดิสเพอร์ชันอันดับที่สอง MAI และ beat noise เท่านั้น

3. อุปกรณ์ภาคส่งและภาครับของแบบจำลองมีความเป็นอุดมคติโดยไม่คำนึงผลของสัญญาณรบกวนของอุปกรณ์ภาคส่งและภาครับ
4. เส้นใยแสงที่ใช้ในแบบจำลองเป็นไปตามมาตรฐาน ITU-T G.652.c และ G.652.d เท่านั้น
5. ใช้การ simulation ในการศึกษาและวิเคราะห์ระบบ OCDMA-PON ด้วยโปรแกรม Optisys 8.0 เพื่อทดสอบสมมุติฐานโดยไม่มีการทดลองจริง

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับความรู้เกี่ยบกับวิธีมัลติเพล็กซ์แบบ OCDMA รวมทั้งการประยุกต์ระบบดังกล่าวเข้ากับโครงข่าย FTTH
2. สร้างระบบ OCDMA-PON ที่มีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้ข้อจำกัดของระบบที่มีอยู่
3. ระบบ OCDMA-PON สามารถให้บริการด้วยอัตรารับส่งข้อมูลที่สูงกว่า รองรับจำนวนผู้ใช้ได้มากกว่า และส่งได้ระยะทางที่ไกลกว่า TDMA-PON ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน
4. นำผลงานวิจัยไปวิเคราะห์ผลร่วมกับงานวิจัยที่พัฒนาประสิทธิภาพของ OCDMA เพื่อนำไปออกแบบโครงข่ายเข้าถึงในยุคหน้า
5. ตีพิมพ์และนำเสนอผลงานทางวิชาการระดับนานาชาติ